HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

ואי בעי זריק. ליה בלא פיגול: **מאי לאו דפיגל בזריקה.** דהוה ליה שעת הכושר קודם לכן דאי בעי זריק ליה בהכשר: **ליפלוג בדידה.** בזבח גופיה: **דקומץ במנחה כשחיטה.** בזבח. מלרבעה עבודות המנחה כנגד מלרבעה עבודות בזבח בהקומץ זוטא (לעיל יג.): מפרש לה: **לן ממש.** האי לן לפני זריקה ולאחר זריקה דקתני לעיל לפני זריקה ממש דהיה שהות ביום ולאחר זריקה ממש קאמר יב) (להוה שהות) והא פירכא נמי יג) פיגול בין בקדשי קדשים וכו' דפיגל בזריקה ודקא קשיא לן יד) דר' שמעון הכא לא בעי לימיר כל העומד לזרוק מזרוק דמי אדר' שמעון דפרה דאמר כל העומד לפדות כפדוי (כ) דמי לא קשיא דאי בעי פריק אמר דממוסר פדייה לאו טז) כמעשה דמי דברים בעלמא הינהו דאי בעי זריק לא טז) אמרינן יח) בהו: **אין יט) מועלין בו.** דלא קדשי ה' יט) הם **חוץ לזמנה בו'.** על מנת לאוכלה חוץ לזמנה או חוץ למקומה: **מאי לאו לגה ממש.** הכשר והדם יח) וקתני היכא לה שעת היתר והיכא הוה ליה שעת היתר לאו משום דאמר כיון דאי בעי זריק שעת היתר קריגא ביה ואין מועלין יט) דאמרי' כיון דאי בעי זריק מזרוק דמי וקשיא לרב נחמן ורב אשי: ה"ג **לא ראויה לגאה וראויה לטמא** וא"ג **וראויה לגון.** לא (א) כגון יא) שגנה בשעת שראויה ליפסל ביולא וטומאה והיינו לאחר שנזרק הדם יב) לאין בו **פסול** ב) אחר ומעתה ראויה ליפסל ביולא וטומאה ג) שלא יהא בו שום פסול אלא היא דעדיין אינה פסולה **בא)** אבל ראויה ליפסל דאי לן הדם תו לא קרו ליה ראויה ליפסל דהא פסולה ממש היא ולעולם אי בעי זריק לא אמרינן בב): **אבל לגה ממש.** הכשר והדם מאי הכי נמי דמועלין דאי בעי זריק לא אמרינן: בג) **שהיה לו שעת היתר.** משמע שהיתה לו שעה שראויה להתירה ולזרוק דמה ולא הותרה: **כל שיש שעת היתר מבעי ליה.** דכיון שנזרק הדם מיד יש לה שעת היתר: ל"א ה"ג **ראויה לגאה וראויה לטמא** מ) **(וראויה לגון) וראויה לגון.** כלומר דנזרק הדם וכשהיה בלא פסול וראויה ליפסל בגאה פסול שיאכלו בה שלא יהא בה ג) (אלא) אותו פסול לבדו. ראויה ליפסל היינו כשהיה (ד) דאי כבר פסולה היא כגון בלא זריקת דם תו לא קרי לה ראויה ליפסל. אי הכי דבכשרה מיירי כל שיש לה מיבעי ליה דכל שהיתה משמע בד) שנראה ליזרק לא שעת בה) הכושר משום דאי בעי זריק: **מעילה משום קדושה.** מועלין בה ומשום לאו קדושה פקעה מעילתו ולבתר בו) דפקעה קדושתן שנראה ליזרק ולהיות מותרת בהכנים וקיימא לן (נ"ק דף עו:) כל העומד לזרוק מזרוק דמי במאי הדרא קדושה בו) אבל טומאה משום אוכלא ולאו אוכלא הוא כלומר כי הוי אוכלא מקבל טומאה וכל כמה דלא הוי אוכלא אף על גב דחזי למיהוי אוכלא לא מקבל טומאה הלכך לא אמרינן בה אי בעי זריק: **אשם תלוי.** בא על מי שהיו לפניו שתי חתיכות חתת של חלב וחתת של שומן ואכל החתת ואינו יודע איזו היא: **יולא וירעה בעדר.** עם שאר בהמותיו דמולין הוא הואיל ולא חטא: ירעה

ואי בעי זריק וקתני דאינו מטמא טומאת אוכלין מאי לאו דפיגל בזריקה לא דפיגל בשחיטה [א] אבל פיגל בזריקה מאי הכי נמי דמטמא טומאת אוכלין אדתני פיגל במנחה מטמא טומאת אוכלין ליפלוג בדידה במה דברים אמורים דפיגל בשחיטה אבל פיגל בזריקה מטמא טומאת אוכלין פיגל במנחה איצטריכא ליה דאע"ג דפיגל בקמיצה דקומץ במנחה כשחיטה דמי אפי' הכי מטמא טומאת אוכלין הואיל והיתה לו שעת הכושר מעיקרו אמר רב אשי אמריתה לשמעתא קמיה דרב נחמן אפילו תימא לן ממש ואפילו תימא דפיגל בזריקה דאי בעי פריק אמר אי בעי [ב] הוה זריק לא אמרינן מיתיבי כלל [ג] אמר רבי יהושע אכל שהיתה [ד] לו שעת היתר לכהנים אין מועלין בה וכל שלא היתה [ה] לו שעת היתר לכהנים מועלין בה [ו] ואיזהו שעת היתר לכהנים שלנה ושנטמאת ושיצאה ואיזו היא שלא היתה לו שעת היתר לכהנים שנשחטה חוץ לזמנה וחוץ למקומה ושקבלו פסולין וזרקו את דמה קתני מיהא רישא שלנה ושנטמאת ושיצאה מאי לאו לנה ממש [ז] והכא דאי בעי הוה זריק הוא וקתני דאין מועלין לא ראויה לצאת וראויה לטמא [ח] וראויה ללין אבל לינה ממש מאי הכי נמי דמועלין האי כל [ט] שהיה לו שעת היתר לכהנים וכל שלא היתה [י] לו שעת היתר לכהנים כל שיש [יא] לו שעת היתר לכהנים אין מועלין בה וכל שאין לה שעת היתר לכהנים מועלין בה מיבעי ליה אלא אמר רב אשי מעילה אטומאה קא רמית מעילה משום קדושה ולאו קדושה היא לבתר דפקעה לה קדושתיה במאי הדרא רבבא לה טומאה משום אוכלא ולאו [יב] (משום) אוכלא היא כל היכא [יג] דאי בעי זריק מצי זריק ל' משוי ליה אוכלא ומטמא טומאת אוכלין היכא דאי [יד] בעי [טו] (מצי) זריק לא מצי זריק לא משוי ליה אוכלא [טז] (ולא) מטמא טומאת אוכלין מיתיבי [יז] המביא אשם [יח] תלוי ונודע שלא חטא אם עד שלא נשחט נודע לו יצא וירעה בעדר דברי רבי מאיר וחכמים אומרים ירעה

דקומץ מנחה בשחיטה דמי. תימה הוא שמשך חידוש הא דלא משכינן ליה כשחיטה לענין טומאת אוכלין: **אמר** רב אשי אמריתה לשמעתא קמיה דרב כהנא גרסינן. והוא רב כהנא אחרון שהיה בימי רב אשי כדאשכחן בכמה דוכתי אבל רב נחמן לא גרסינן דלבו של רבא היה ונפטר מקמי רבא כדאיתא במועד קטן (דף כח.) וביום שמת רבא נולד רב אשי (קידושין דף עב:) ואי גרסי' רב נחמן בר יצחק ניחא:

דאי בעי זריק לא אמר. ולית ליה הא דאמרן לעיל בפ' התודה (דף עט:) ובפרק קמא דפסחים (דף יג.): לרבי אלעזר בר' שמעון היכא דעתקבל הדם בכוס ונשפך אמרינן מזרוק דמי והא דתנן במרובה (נ"ק עד:) קדשים שחיבין באחריותן משלם ארבעה וחמשה ופריך בגמ' (שם עו.) והרי מזרה קרן לבעלים ומשני רבי יוחנן בשותט תמימים בפנים שלא יגע בעליהן והוי שחיטה הראויה משום כל העומד ליזרק מזרוק דמי הוא שיוויא לא יתכן לרב אשי אלא סבר לה כר"ש בן לקיש דמשני שותט בעלי מומין בחוץ אי נמי היכא דמזרק מ) (בחוץ) מודה רב אשי דאמר מעיקרא מזרוק דמי וכן נ"ל דלא תיקשי לר' יוחנן דשמעינא ליה בפרק קמא דמעילה (דף ה.) היתר אכילה שיוו אבל היתר זריקה לא מהני ואין לחלק בין מעילה לשאר דברים דאדרבה בסמוך משמע דאמרי' במעילה (ג"ז שם) מזרוק טפי מבטומאה ובמרובה (נ"ק עו.): מייתי ראייה מטומאה: ה"ג **לא ראויה לצאת וראויה לטמא.** ולא גרסינן וראויה לגון לא כגון שלנה בשעה שראויה ליפסל ביולא ובטומאה והיינו לאחר שנזרק הדם שאין בה פסול ומעתה ראויה ליפסל ביולא ובטומאה שלא יהא בה דבר פסול אלא הוא דעדיין אינה פסולה אבל ראויה ליפסל דאי לן הדם תו לא מיקרי ראויה ליפסל דהא פסולה ממש היא ולעולם אי בעי זריק לא אמר כך פירש בקונטרס וקשה מאי פריך כל שיש לה היתר מיבעי ליה הא כיון דלנה אין לה עכשיו היתר ועוד מאי קאמר מעילה משום קדושה הוא לבתר דפקעה במאי הדרא היכי פקעה כיון דלנה ממש ט) וגרלה לפרש ראויה לגון ראויה לגאה וראויה לטמא כלומר שעדיין לא נגרע בה שום פסול קאמר דאין מועלין משום דהשתא הוא עומד ליזרק מזרוק דמי ולבסוף נמי כשהיה בה פסול ליגה תו יולא תו טומאה אין מועלין כדמפרש טעמא בסמוך דכיון דפקעה קדושה תו לא הדרא רבבא והשתא הא דנקט שלנה ושנטמאת רבותא נקט דכ"ש קודם לכן ולכך פריך כל שיש לו היתר מיבעי ליה שהטעם משום דקודם שיפסל אמר כל העומד לזרוק מזרוק דמי ומשני רב אשי במעילה כיון דפקעה קודם פסול תו לא רבבא לאחר פסול אבל טומאה מידי דחזי השתא לאכילה לא אשכחן ומתבטל ראוי דידה והא דתמשי במעילה (דף ה.) דלן בשר היינו למ"ד היתר אכילה אבל לאחר דאמר היתר זריקה הוי לן דס: כי

מוסף רש"י

כל שהיתה לה שעת היתר לכהנים. ושוב נפסלה מהם אין מועלין בה. דלא קרינא בה מקדשי ד' (ויקרא ה) הואיל וכבר היתה לראויה לכהנים שלנה. הבשר לאחר זריקה או שנטמאת או שיצאת חוץ לקלעים לאחר זריקה, דלפ"ג הבשר אינה לראויה לכהנים הואיל והיתה לה שעת הכושר קודם שנפסלה ואיזו היא שהיתה לה שעת היתר לכהנים שלנה ושנטמאת. דהואיל ואמיטה חזריקה הוו כלאו דהיתה לראויה לכהנים אע"ג דשוב נפסלה בלינה או ביציאה דהשתא ליתה בה מיבעי לאין מועלין בה ואיזו היא שלא היתה לו שעת היתר לכהנים שנשחטה חוץ לזמנה. וה"ה לכל מי דתנא בריש שמטה בזרוק או בלינה שלא היה לבן שעת היתר לכהנים, והיינו עצמא דנקיט הכי תנא דתן בחוץ לזמנו וחוץ למקומו טפי מכל הני דתנא בריש מיתקום אהדדי ומתר קבל נפקי במקבל זבחים (דף כח.) מוחס אכל יאכל וגו' ושקבלו פסולין וזורקו את דמה. בעלי מומין וה"ה נמי טמאין ומיירי בקרבנות יחיד דלא תופיה בהן טומאה (מעילה ב.). **יצא וירעה בעדר.** עם שאר בהמותיו דמולין גמורין (כריתות כג:).

רבינו גרשום

הוא דפגיל אף על גב דהוה ליה שעת הכושר דאי בעי דזקיה בלא פגול ולא אמרינן בזרוק בלא פגול דמי אלא אינו מטמא טומאת אוכלין: לא דפיגל בשחיטה. דלא היתה לו שעת הכושר דמנחה קודם הקרישה היתה לו שעת הכושר אבל קדשים אי פגיל בשחיטה לא היתה לו שעת הכושר דמחיים לא חזיא למיכל: דקומץ דמנחה כשחיטה דמי זו היא תחלת עבודה קמ"ל דאפ"ה מטמא טומאת אוכלין: אמריתה קמיה דרב נחמן ותרצתה ליה הכי אפילו תימא לן ממש לאחר (שיראה לזריקה) [זריקה] ואפילו תימא דפיגל בזריקה אפ"ה לא היתה לו שעת הכושר דאע"ג דאמרינן לענין פרה כל העומד לפדות כפדוי דמי לענין זריקה לאו כזרוק דמי: כל שהיתה לו שעת היתר לכהנים אין מועלין בה דלאו מקדשי ה' קרינן בהו דהיינו לאחר זריקה. לפני זריקה מועלין דקדשי ה' הוא: שלנה לאחר שיראה לזריקה או שנטמא או שיצאה דהא היתה לה שעת היתר דאי בעי זריקה מאי לאו לנה ממש לאחר שנראה לזריקה וקתני דאין מועלין ואמאי אין מועלין משום דאי בעי זריקה אלמא אמרינן נמי דאי בעי זריקה; לא תימא לנה לפני זריקה לאחר שנראה לזריקה אימא לנה בשעה שראויה לצאת וראוי ליטמא היינו לאחר זריקה (והכי משמע מהכא לן לאחר זריקה)

כלומר שלן בשעה שאם היה יוצא לא היה בו איסור אחר אלא איסור ט) לן היינו לאחר זריקה ומשום הכי אין מועלין דנזרק הדם והותר הבשר לכהנים אבל לן לפני זריקה ואח"כ זרק הוה ביה איסור לן ואיסור זריקה וכן אם (לן) [יצא] קודם זריקה הוה איסור יוצא ואיסור זריקה אלא לאו ש"מ שלנה לאחר שקיבל לן לחודיה דבבר נזרק הדם והוה ביה שעת היתר הלכך אין מועלין אבל לנה ממש שלנה לאחר שנראה לזריקה מועלין דאי בעי זריק לא אמרינן ולא היה לו שעת היתר לכהנים: ואם איתא דלאחר זריקה קיימא לה בריתא ליתני כל שיש לה היתר לכהנים דהיינו (לן) לאחר זריקה וכל שאין לה היתר לכהנים היינו לן לפני זריקה אלא מדקתני כל שהיתה לה שעת היתר לכהנים שלנה ושנטמאת כל שהיתה וכל שלא היתה ש"מ דכולה לפני זריקה היא והאי שהיתה היינו שלן לאחר שנראה לזריקה דכל שהיתה משמע כל שיכול להיות לה וקתני דאין מועלין אלמא משום דאי בעי זריק אמרינן וכדזרוק דמי. לישנא אחרינא כתוב בספר אחר האי כל שהיתה שעת היתר לכהנים אין מועלין בו כל שאין לה שעת היתר לכהנים (אין) מועלין בה מיבעי ליה והכי פירושו כלומר אם איתא דלנה לאחר זריקה הוי כדקאמרת א"כ כל שאין לה שעת היתר עכשיו [כגון] שלנה (אף על גב) שהיה לו קודם שלן אין מועלין ג) בו אלא מדקתני כל שיכול להיות לה והיינו לן לפני זריקה וכו': [אלא] אמר רב אשי לרב נחמן מעילה אטומאה קא רמית מעילה משום קדושה ולאו קדושה היכא דלא הוה בהו שעת היתר קרינא בהו קדשי ה' ומועלין בהן ואי הוה בהו שעת היתר לאו קדשי ה' ניתנו ואין מועלין בהן ולבתר דפקעה לה קדושה דקיימא לה דאי בעי זריק במאי הדרא ורכבא לה תו קדושה הלכך אין מועלין בהן אבל טומאת אוכלין משום אוכל ולאו אוכל הוא דזרוק ממש משוי ליה אוכלא ואי לא לא: יצא וירעה בעדר. כלומר דהוי חולין גמורין:

א) הגופפות במרובעות הם מהמעתיק הכ"י.

ט) נ"ל אלא איסור יולא תו שאם ניטמא לא היה איסור אחר אלא טומאה תו אם לן לן היה איסור אחר אלא לן. ג) נראה דל"ל אין מועלין בה מבעי ליה ומשום שהיה לו קודם לכן אלא מדקתני וכו'.